

ای زبان فارسی، از در دریای دری
 ای تو میراث نیاکان، ای زبان مادری
 در تو پیدا فرما، فرهنگ ما، آیین ما
 از تو برپا، رایت دانایی و دانشوری
 کابل و تهران و تبریز و بخارا و خجند
 جمله، ملک توست تا بلخ و نیشابور و هری
 جاودان زی، ای زبان دانش و فرزادگی
 تا به گیتی، نور بخشد آفتاب خاوری
 فارسی را پارس می داریم، زیر گفته‌اند
 قدر زر، زرگر شناسد، قدر گوهر گوهری

غلامحسین جهاد عادل

سایتی (نازادی به بیان) و (ویروسی کوردی)

سایتی (نازادی به بیان) و (ویروسی کوردی)

ژیانی کوردان¹ نه‌نگوس له‌چاوه
 نه‌بوو قهت تیشکی بدا له‌وناوه
 (نازادی) نه‌میرۆ دنیای کرد داگیر
 تازه به‌ندخانه بو کورد کراوه!
 (سال۱۹۷۸ = ۱۳۵۷)
 **

به‌که‌م روژ که پیم ناپه قوتابخانه و چوومه پۆله‌وه مه‌علیمه‌که‌مان که خه‌لکی سه‌قز و مالیان له‌ نزدیک
 مالی خو‌مان و له‌گه‌ل مامیشم دۆست بوون و چهن جارێ هاتبوونه مالمان، به‌ نارامی وتی: (اسمت
 چیست)؟

به‌ منهن و ترسه‌وه وتم، نازانم ئیژی چی.

وتی: اسم من مصطفی است، تو هم اسمت سعید است.
 تیگه‌بیشتم که ئه‌پوت ناوت چییه.

ئهو باسه‌ی له‌گه‌ل هه‌موو پۆله‌که ئه‌نجامدا و له‌ سییه‌م روژا رووی کرده ئیمه شاگرده‌کان، وتی:
 (از امروز دیگر به فارسی حرف میزنیم)، به ده‌سیش ئاماژه‌ی کرد به‌ سه‌ر درگای پۆله‌که (کلاس) و
 ئهو رسته‌ی خوینده‌وه که نووسرا بوو:
 (فارسی حرف بنید!)

ئهو رسته له‌ هه‌موو پۆله‌کاندا نووسرا بوو، روژانه، هه‌فتانه و مانگانه په‌یتاپه‌یتا ئه‌درایه‌وه به‌ گویماندا.
 **

کاربه‌ده‌سه فارسه‌کان و زمانی (فارسی)

1 - (ئه‌میرعه‌باس هووه‌یدا و زمانی فارسی) هووه‌یدا که به‌ تاوانی (سه‌روکوه‌زیری ئیرانی ده‌ورانی
 پادشای (محه‌مه‌د ره‌زا په‌هله‌وی) { له‌لایهن ده‌وله‌تی ئیسلامی ئیرانه‌وه کوژرا، به‌ جو‌ره نووسیوه:
 } (... بنظر من زبان فارسی از دو نقطه نظر برای ما ایرانیان ارزشی فوق العاد دارد، یکی اینکه زبان
 مادری ماست و زبان مادری هر قومی خمیر مایه‌ بقای آن قوم و محور اصلی تحرکات هنری و زمینه
 تلاشهای علمی و تحقیقی آن ملت است).
 منبع- راهنمای کتاب شماره 8 - 9 سال سیزدهم آبان - آذر 1349}.
 **

2 - (غولامعه‌لی جهادعادل و زمانی فارسی) جهادعادل په‌کی له‌ رابه‌رانی ده‌وله‌تی ئیسلامی
 ئیرانه و له‌ به‌شی (زمان و فره‌ه‌نگستانی فارسی‌شدا کار ئەکات. با له‌و پارچه هۆنراوه‌ی یروانی:

ای زبان فارسی، از در دریای دری
 ای تو میراث نیاکان، ای زبان مادری
 در تو پیدا فرما، فرهنگ ما، آیین ما
 از تو برپا، رایت دانایی و دانشوری
 کابل و تهران و تبریز و بخارا و خجند
 جمله، ملک توست تا بلخ و نیشابور و هری

جاودان زی، ای زبان دانش و فرزاندگی
تا به گیتی، نور بخشد آفتاب خاوری
فارسی را پارس می داریم، زیر گفته‌اند
قدر زر، زرگر شناسد، قدر گوهر گوهری.
**

با پروینه سهر باسی {سایتی (نازادی به‌یاد) و (ویروسی کوردی)}
له سایه‌ی گه‌شه‌کردنی زانست له به‌شی ماسم‌یدادا کومه‌لی سایتی ئەنترنیتی دامه‌زاراوه.
ئه‌وه‌ی که سالان پینشوو ئەبوو راهه‌ستی له سهره‌ی چاپی بابەتیک له ((روژنامه، هه‌فته‌نامه،
مانگانه یا سالنامه‌یکدا) پاش پرۆسه‌ی (سانسۆری ده‌وله‌تی و چاودیری خواکانی
چه‌په‌مەنی "ئه‌ده‌بیات") سه‌باره‌ت به‌و بابته‌{ که به چاپکراوی ئەکه‌وێته به‌رده‌س خوینەر، ئیستا هه‌ر
ئه‌و بابته‌ پاش ئه‌وه‌ی له لایه‌ن خاوه‌نه‌که‌ی ئاماده‌ کرا و راوانه‌ کرا بو سایتی، خیرا ئەکه‌وێته به‌ر
ده‌ست خوینەر. ئه‌وه‌ ده‌سه‌که‌وتی زانسته! هه‌ر که‌س شاره‌زایی له زانستی ئەنترنیتی هه‌ییت
ئه‌توانی سایت دامه‌زرینت. پرۆسه‌ی (کاری) سایت له‌ بوا‌ری (خزمه‌تگوزاری) جیاوازه‌یه‌کی مه‌زنی
هه‌یه‌ له‌گه‌ل سایتی بوا‌ری بازرگانی! سایتی {نازادی به‌یاد (azadi-b.com)} یه‌کی له‌و سایتانه‌یه‌ که
پێوه‌ندی به‌ به‌شی بازرگانی نییه‌ و له‌ به‌شی کومه‌لایه‌تیدا چالاکه‌.
به‌داخه‌وه‌ ئه‌وه‌م له‌یاد نییه‌ له‌ چ سالێکدا سایتی {نازادی به‌یاد (azadi-b.com)} دامه‌زاراوه، به‌لام له
مانگی ئاگۆستی (2018) وه‌ روژانه‌ به‌پیی توانا بابته‌کانی ئەخوینمه‌وه‌ و هه‌ندی بابته‌تیشم به‌
(فارسی) و به‌ (کوردی) ره‌وانه‌ کرده‌ بۆیان و ئەوانیش لوتفیان کرده‌ خستیان سهر سایته‌که‌، به‌لام
ئه‌و بابته‌تانه‌ی که به‌ کوردی نووسراون سهر‌دێره‌کانیان کرده‌ به‌ فارسی. سه‌باره‌ت به‌و کاره‌ به‌ نامه
نیگه‌رانی و بیزاری خۆم ده‌رییوه‌، به‌لام به‌و جۆره‌ وه‌لامیانان داوه‌ته‌وه‌:

{خالو سعید عزیز با سلام و امیدوارم که حالت خوب باشد و روزگار بر وفق مراد بچرخد
راستش وقتی سایت را راه اندازی کردیم ... صفحه کردی هم داشتیم ... چند ماهی هم ادامه
دادیم ولی تعداد مقالات کردی آنقدر کم بود که صفحه را برداشتیم ... فقط صفحه فارسی ماند ...
همچنانچه خودت شاهد هستی اکثر مقالات فارسی است و گاها شاید رفیقی مطلبی کردی
بفرستد ... چون سایت فارسی است ... درستتر است حداقل تیر مقاله فارسی باشد که
بازدیدکننده بدانند در مورد چیست و در ادامه هم مینویسم به زبان کردی که معلوم باشد مطلب به
زبان کردی است ... بدین وسیله هم مجبور نیستیم کل مطلب را ترجمه کنیم و با همان زبان درج
میکنیم که نوشته شده است و هم بازدیدکننده میدانند که آن مطلب کردی در مورد چیست و اگر
علاقمند به خواندنش بود به کسی بدهد ترجمه کند. ...
امیدوارم توضیح قانع کننده باشد مخلص شما خالد}.
**

له‌و وه‌لامه‌دا ئامازه‌ به‌وه‌ کراوه‌ که پینستر (سایتی نازادی به‌یاد) به‌شی کوردی بووه، به‌لام ئیستا
هه‌ر فارسییه. به‌هۆی ئه‌وه‌ی سایته‌که‌ فارسییه‌ باشتره‌ سهر‌دێری نووسراوه‌کان به‌ فارسی بن.

وه‌ک نووسه‌ری ئەم بابته‌ نازانم بو ئەبئ سهر‌دێره‌ کوردیپه‌کان بکړین به‌ فارسی؟ ده‌یان ساله
سیستمی فارسیزم له‌ ده‌بستان و ده‌بیرستان، له‌ کۆچه‌ و کۆلانی کوردستان بابته‌تی فارسی ئه‌ده‌نه
ده‌رخواردمان و که‌سپیش نه‌هاته‌ دانه‌یه‌کیان بکات به‌ کوردی تا تیبگه‌ین، به‌لام سایتی (نازادی به‌یاد)
سهر‌دێره‌ کوردیپه‌کان ئەکات به‌ فارسی.

جیاوازی تاک‌ی (فارسی) و (کورد) چییه‌؟ مه‌گه‌ر هه‌ردووین ئینسان، مرۆف، به‌شهر و ئاده‌م نین؟
ئه‌و گۆرانکارییه‌ له‌ کاتیکدا ئەنجام ئه‌ده‌ن که سهر‌دێره‌ (کورد) و (فارسییه‌که‌) به‌ یه‌ک پیت (حرف)
نووسراون.

ئه‌گه‌ر کوردیپه‌که‌ به‌ پیتی (لاتین) وه‌ک (A - B - C = a - b - c) بنووسرایت و فارسییه‌که‌یش به
پیتی (أ)

ب - س) له‌و کاته‌دا گۆرینی سهر‌دێره‌کان به‌هۆی تکنیکی کامپیوته‌ری که مه‌بادا گیروگرفت بو
سایته‌که‌ پیک

پینت کاری دروست و پینوست ده‌بوو! له‌و کاته‌دا نه‌ک من که‌سانی دیکه‌یش نه‌یه‌توانی ره‌خه‌ له‌و
کاره‌ بگرن!

لێره‌دا وه‌ک نمونه‌ سی بابته‌ که له‌ {مانگه‌کانی (4و3) سالی 2019} سهر‌دێره‌کانیان کرده‌ به
فارسی ده‌سنیشان

ئەكەم و خۆتان داوهرى بكنە كە چىيان بەسەر ھېناون.

1} - (لە جېيى بازان كۆركۆرە وازان).
فارسىيەكەي: مطلبى در مورد دختران خورشيد (مطلب به زبان كردى).

2 - ئىبراھىم عەلىزادە و (پېنكېننى بەرەي چەپ و كۆمۆنىست) لە (كوردستانە بەرتەسكەكەدا).
فارسىيەكەي: تشكيل قطب چپ يا درمان؟ (مطلب به زبان كردى).

3 - كرىكارنامە
فارسىيەكەي: كارگرنامه (مطلب به زبان كردى).

ئىوھ خۆتان سەبارەت بەو كارەيان داوهرى بكنە، بۆ ئەبى ئەو سەردىرەنە بەو جۆرە بگۆرن؟
بۆ ئەبى سەردىرەنە كوردى رۆلى (وېروسى) بگېرېت و لەسەر لاپەرەي (ئازادى بەيان) نەنووسرېرېت؟
ئايا ئەو (ئازادىيە) كە كراوھ بە دورشمى سايتەكە بۆ پېشخستنى كاروبارە كۆمەلايەتییەكانە يا وەك
دەسەلات بۆ خاوەنى سايتەكەيە ديارىكراوھ تا بە ئارەزووى خۆيان دەسەكارى بابەتەكان بكنە؟

جىگەي داخە سايتى {ئازادى بەيان(azadi-b.com)} بى ئەوھى ھەست بە كارە زىانبەخشەكە بكات
ھەمان
فەرھەنگى (فارسى حرف بزىد) كە سىستىمى فارسىزم بە (زۆر) لە دەبستان و دەبىرستانەكانى
كوردستان و ...
پىادەي ئەكات، بەرپوھ ئەبات! بەو ھىوايە رىز بۆ يەكسانى مرؤف و بەرابەرى زمانەكان جا فارسى،
عەرەبى،
توركى، ئىنگلىسى، كوردى ... بىت، دابىن و بەبى جىاوازى وەك چۆن بابەتى فارسى بلاء ئەكەنەوھ
بابەتى
كوردى ... بلاء كرىتەوھ.

تېبىنى:
كوردان¹ وشەي (كورد) بە (كۆ) نانووسرې، بەلام لە ھۆنراوھدا لە رووى ناچارىيەوھ كراوھ.
نموونە دىوانى قانع.

2019/4/29

سەعى سەقى

Sai.saqzi@gmail.com